

annak gyakorlati hasznáról. Kíváncsi, hogy a gyűlésen minél számosabban jelenjenek meg éppen azok, akiknek a tanfolyam rendezésével az egyesület a javát célozza.

Az újévi üdvözlések megváltása címén a hősi halált halt katonák özvegyei és árvái nyugdíj alapja javára Szeged főispáni hivatalához a következő újabb adományok érkeztek: László Kálmán 10, Singer Antal 20, Czucz Ferenc 5, Szeged-Csongrádi takaréktár 100, Koós Elemér 10, Erőskövy Dezső 5, Pataky János 3, Boross József 10, Homann Ignác 15, Csonka Ferenc 10, Várossy Gyula 10, Becsey Bertalan 5, Tömörkény István 5, Engländer József 50, Klazsik Szilárd 2, Bozsó János 4, Lippay János 3, Oserő Ede dr. 30, Henny Ferenc dr. 5, Schaffer Lajos dr. 5, Tóth Mihály 10, Doránszky Károly 4, Szegedi Napló gyűjtése 107 korona. Tekintettel a hazafias és emberbaráti célra, adományokat még mindig fogad el a főispáni hivatal és felkéri mindazon itthon maradt nemeslelkű egyéneket, kik jövedelmükből néhány fillért nélkülözhetnek, hogy adányukkal — hazánkért és ereitünk — elvérzett hős katonák özvegyei és árvái segítségére lenni szíveskedjenek.

A magyar gye mektanulmányi társaság fiókköre felkéri azokat, kik a gyermekeknek a háborúról szóló felfogásáról adatokat gyűjtöttek, hogy ezeket a fiókköri alelnök címére sürgősen küldjék el.

Népies előadások. A szegedi szabadoktatási egyesület népies előadásait, a legutolsó előadásán történt szóbeli kihirdetésről eltérőleg a további intézkedésig az eddigi két helyiségben tartja meg. Január 3-án a Boldogasszony-sugarúton levő tanítóképzőben Gulácsy Sándor tanár A termés fokozása és a műtrágyázás használata és Galler Kristóf tanítóképzői igazgató A hadviselő államok ereje címmel tart előadást. Ugyanazon időben a Madách-utcai állami polgári fiúiskola tornatermében Kiss Gyula tanár Repülőgép és a léghajó szerepe a háborúban címmel tart előadást. Az előadások ideje délután 4-től 6-ig terjed. Az egyesület vezetősége ké-

ri a t. közönséget, hogy ezeket a tanulságos, szórakoztató és ingyenes előadásokat minél számosabban látogassák.

A második félév kezdete a pozsonyi egyetemen. A pozsonyi m. kir. Erzsébet tudományegyetem jog- és államtudományi karán a folyó tanév második felére a beiratások 1915. január 7-én kezdődnek és bezárólag január 18-ig tartanak. Akik ezen a rendes határidőn belül a beiratásban akadályozva vannak, az egyetem rektorához intézett folyamodvánnyal február 18-ig utólagos beíratásra nyerhetnek engedélyt. A hadba vonultatnak ugyancsak a szabályszerű határidőben kell beiratkozniok; a személyes jelentkezés alól azonban fel vannak mentve a helyettük a beíratáshoz szükséges okmányokat és a fizetendő díjakat szüleik, gyámjuk vagy megbízottjuk is beszolgáltatathatják. A félévi tandíj heti rendes 20 óra után 60 korona; — ezen a heti óraszámra felül minden további óra után 3 korona. Tandíjmentesség iránti kérvények a quaesturában nyújtandók be. Minthogy az egyetemi hivatalok az első félév folyamán már szerveztettek és felszereltettek, a beíratások akadálytalanul fognak végbemenni és az új egyetem jogi kara az előjelek után ítélve igen népesnek ígérkezik.

Az első Psylander-premiér. Szombaton mutatta be a Korzó-mozi az első Psylander-ujdonságot, óriási sikerrel. A szegedi közönség szintén nagyon kedveli a nagy Valdemárt, akinek a ma bemutatott előadása művészileg véve a legjobb. Az első eset, a midőn Psylander jellem szerepet ad és nem külsőleg akar hatni. A színjáték — *A becsületes ember* — rendkívül érdekes, az eleje hasonlít a világhírű Hejermans-drámára, a Remény-re. A nagyszerű műsoron a legjobb komikusok külön darabokkal szerepelnek, így Max Linder, Mór, Pupák játszanak és kacagtatnak. A háborús aktualitások a színpad erejével hatnak. Vasárnap és hétfőn látható még a mai műsor.

A háború történelme című ajándékalbumra, melyet a Pesti Napló előfizetői in-

gyen fognak megkapni, külön tesszük figyelemre olvasóinkat. A háborús irodalom legkimagaslóbb, legszebb munkája lesz ez a nagy eseményeket egybefoglaló pompás dísmű, mely sok száz mélynyomású remek képben a világháború minden mozzanatát maradandó emlékként fogja megörökíteni. Az a titáni harc, mely a csatatereken folyik és mely országok sorsát van hivatva eldönteni, oly rendkívüli eseménye a most élő nemzedéknek, hogy egy könyv mely ezt a hatalmas küzdelmet a képek gazdagságával szinte szemléltetően elénk tárja, történelmi becsű mű és egyetlen magyar család könyvpólcáról sem hiányozhat. A Pesti Napló minden új és régi előfizetője a kiadóhivatalnál megtudható feltételek mellett teljesen ingyen fogja ezt a rendkívüli, díszkötésű könyvet megkapni.

A szegedi társadalom jótékonyága.

Katonáink segítése.

(Saját tudósítónktól.) Városunk közönsége meg nem szűnő áldozatkészséggel támogatja a Szegedi Nőipari és Háziipari Egyesület Hadsegítő Bizottságát, hazafias törekvéseinek megvalósításában. Ha a jótékony lelkék továbbra is ily arányban áldoznak vitéz katonáinkért, úgy Szeged városa a hadsegítés terén az egész országban az első helyet vívja ki magának, mert egyetlen katona sem távozik a harcerekre városunkból anélkül, hogy a hadsegítő-bizottság el ne látna a szükséges meleg ruházattal. De a kórházak ellátása körül is nagy kötelezettségei vannak a bizottságnak, melynek tehetségéhez képest szintén eleget tesz. A Hadsegítő-Bizottság emberbaráti céljaira újabban a következő adományok érkeztek: Kiss Ferenc főerdőtáncos (a főispáni hivatal útján) 550 korona, a labavásár bevételeinek maradványából 345 korona 46 fillér, a kertészek gyűjtéséből 101 korona, a felsőipariskolai tartalékkórház káracsonyi gyűjtéséből maradvány 125 korona

Magyarország.

— Újévi üdvözlés —

Aage Madelung, aki mint író is világhírű és mint a *Berliner Tageblatt* harctéri tudósítója a Kárpátokban működik, fönti címen lapjába vezércikket írt, melyet kommentár nélkül ezennel szóról-szóra való fordításban közlünk:

Mindig álmaim országa voltál, Magyarország. Folyókkal keresztülszelt alfölddel, hegyeid, vadászataid és hegedűid ringottak bennem, idegen és mégis oly közel, miként a kalandok és a lovagság mindig közel állottak hozzám. Már rég, még mielőtt ismertelek, sóvárogva hívtam a te napsütésben forrón lélekző gabonaföldeidet, falvaiddat és parasztjaidat és tarka himzésű ruhákban járó leányaidat, miként az ezeregyéji helyeit és alakjait! Csak egy napi távolságra voltál tőlem és mégsem jöttem, mégsem kerestelek, mint ha elérhetetlen volnál és mintha egy emberélet feküdnék közöttünk.

Jéghideg északvidéki éjszakákon az ajkaimon voltál. Aranyosan, édességgel, bolondsággal és bátorsággal telten égtél a poharamban, belopóztál szívembe, beszéltél nekem a fókaji-verőfényről és az októberi éjszakák hűvös csillagfényéről... Beszéltél és eljöttél hozzám éjjel-nappal, meséltél buzádról, vadászataidról és hegedűidről és aranyborodról és — nem ismertelek téged! Vajjon ismerlek-e ma, miután négy újhaldon át éltem benned és veled? Beszélhetek-e ma rólad, mérlegethetem-e józan számitással jelenedet és jövődet, most, amikor ajándékaiddal, szeretetteddel és kegyeiddel határtalanul elbájoltál?

Egy régi világ romokban, a ma vérben és halálos küzdelemben, egy győzelmes holnap az erős számára. Ebben a jelben hivatlanul jöttem te hozzád, hogy legnehezebb és legnagyobb napodon tanuljalak megismerni. És amit a béke éjszakáin valaha éltem vará-

zsoltál férfibátorságról és odaadásról, hétszere sen beigazoltad a háború napjaiban. Hozzád jöttem és amint meghallottad első szavamat, megnyitottad előttem ajtaidat és kapuidat, amerre csak a piros-fehér-zöld zászló leng. Mint minden nagy és igazi szeretet, magad jöttél előm, kérletlenül elhalmoztál kegyeiddel és hűségeddel, úgy hogy szegényebbnek éreztem magamat mint bármikor, mivel nem tudom azt neked sohasem meghálálni. Ugy beszéltem, mintha velem egyformák lennének a te nagy embereid és a te legnagyobb emberede ismeri mindenki a tengereken innen és túl, anélkül hogy megnevezném. Kezeimbe adták nekem a varázsvesszőt, hogy mint a mesék királyfiát egész Magyarország királyi módon vendégül fogadjon engem. Ilyen voltál hozzám, Magyarország! Hálául kivesszem a szívemből a legszebb és leghűségesebb szót, amelyet ki tudok mondani és fájdalmas megindulással neked nyújtom, bár tudom, hogy az még mindig túlkeves ahhoz, hogy kifejezésre juttassam mindazt, amit mondani szeretnék...

„Sirva vigadni”, úgy mondják Magyarországon. Sohasem hallottam ezt azelőtt, de már tudom mit jelent: képtelennek lenni mindent elmondani. Négy hónapon át éltem Magyarországon: négy emberöltőnek tűnik ez fel nekem és nem értem, hogy tudok még egyenesen járni a kimondhatatlan ártek alatt. Mi van még más hátra, mint a saját halálom? Avagy halhatatlan leszek, hogy még egyszer mindent átéljek, mint egy a negyedik dimenzióba terjedő misztériumot is, hogy neked Magyarország egy éjjelt kiált hassak a béke napján, egy éjjelt neked és a te nagy jövődnek!... Mi a jövő egyéb, mint felébredése felhasználatlan erőknél, amelyek, egyszer felébresztetvén, egyetlenegy cél felé törnek! Egy romlatlan nép, mely hirtelen felugrik álmából, hogy félig álomban dicsőített

országát vassal övezze, egy nép, mely ökölbe szorított kézzel és szívével az ajkán felegyenesedik, hogy kalásszal ringó országát megvédelmezze, — az a jövő!

Gondolatokba merültem keresem az óévben, hogy elbucsuzzam attól, ami volt. Téged látalak Nagy főhadnagy, te fekete tigris és küzdő bajnok, te egykor megsebesült és most Krakó alatt elesett hasonlíthatatlan ifjú. Sohasem fogom többé megszoríthatni a te izmos harcos kezedet, sohasé fogok többé a te nagy, korai hősi haláltól átszellemült szemébe nézhetni. De megfogadom, hogy elzarándokolok azokra a mezőkre, ahol Magyarország elvesztett téged. Ha lett volna lovad, városodban várnék, amíg lovása nélkül hazatér a főutcán keresztül, amint bánatosan hazajöttél a te elesett bajtársaid gazdátlan lovai. És mégsem kívánom, hogy az én vagy mások kedveér halottaidból föltámadj, mert ahol fekszel, ott is Magyarországnak és mindnyájunknak a jövője vagy. Nem magánosan fekszel ott; sorjában fekszik ott nemzedet virágja, oly forrón szeretve és mélyen gyászolva, mint halottak még soha!

Az ó-év! Ne térj vissza te ó-esztendő! Legyen véged és légy elfelejtve, hogy súlyos örökséged alatt őse ne roskadjunk! Legyen véged és légy elfelejtve és légy üdvözölve te, vérünk és akaratumk új tanuja!

Az új-esztendő!

Mi az én üdvözlésem? Ki kéri? És mégis üdvözöltek mindnyájaitokat, akik Európa törzse körül harcoltak, üdvözöltek benneteket, mint olyan, akinek fáj és együttal csodálatosan jól esik, hogy még él és akinek talán egy győzelmes békét adatik látnia.

Te pedig Magyarország, te tudod, hogy én ki vagyok és hogy én szeretlek. Neked megszorítom a kezedet. Üdvözöllek és fogadd hálámat te gyönyörűséges nép, gyöngye a monarchiának!

Fordította: S. J.